

ประเด็นความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฉบับที่ D18 13 มี.ค. 68	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น กัมพูชา-เวียดนาม	เมื่อ กัมพูชา และ เวียดนามกระชับสัมพันธ์ ไทยควรเตรียมความพร้อมอย่างไร
ประเด็นสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์ กัมพูชา-เวียดนาม - บทใหม่ของความสัมพันธ์ จากเวที ADMM Retreat - อนาคตของประเทศไทยกับความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ - ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมของไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและเวียดนามมีประวัติยาวนานและซับซ้อน ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการทหาร โดยมีช่วงเวลาที่ทั้งสองประเทศมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและช่วงเวลาที่ตึงเครียด ตั้งแต่ช่วงสงครามเวียดนาม หลังจากที่รัฐบาล Khmer Rouge ถูกล้มล้างในปี 1979 ความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและเวียดนามเริ่มดีขึ้น แม้ว่าจะยังมีความตึงเครียดบางประการเกี่ยวกับการแทรกแซงทางทหารของเวียดนามในกัมพูชาในช่วงปี 1980s แต่ในที่สุด ทั้งสองประเทศเริ่มทำงานร่วมกันในด้านเศรษฐกิจและการฟื้นฟูหลังสงคราม ความสัมพันธ์ระหว่างกัมพูชาและเวียดนามในปัจจุบัน มีลักษณะของความร่วมมือที่เข้มแข็ง โดยเฉพาะในด้านการทหาร เศรษฐกิจ และการพัฒนาผ่านการแลกเปลี่ยนทางการทูตและความร่วมมือในระดับภูมิภาค ทั้งสองประเทศได้ลงนามในข้อตกลงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุน ความมั่นคงชายแดน การป้องกันและบรรเทาภัยพิบัติ รวมถึงการแก้ไขปัญหาชายแดนที่ยืดเยื้อ

จากการประชุม รัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ADMM Retreat) ที่ประเทศมาเลเซียเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ซึ่ง การประชุม ADMM Retreat คือ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting) เป็นการประชุมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ และเลขาธิการอาเซียน เพื่อเสริมสร้างสันติภาพและความมั่นคงในภูมิภาค ผ่านกลไกการหารือและความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับสูง จะเป็นการประชุม **อย่างไม่เป็นทางการ** มีการหารือในประเด็นที่สำคัญในด้านการทหารและความมั่นคงโดยเน้นที่การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน การ

ประชุม ADMM Retreat ครั้งแรกจัดขึ้นในปี 2007 ที่ประเทศฟิลิปปินส์ การประชุมครั้งนี้ถือเป็นอีกหนึ่งบทบาทใหม่
ของความสัมพันธ์ระหว่าง กัมพูชาและเวียดนาม ได้มีการปรึกษาหารือกันระหว่างกระทรวงกลาโหมกัมพูชา

และ เวียดนามว่า กระทรวงกลาโหมของกัมพูชาตกลงที่จะส่งนักเรียนทหารจากกัมพูชาไปเข้าร่วม
โปรแกรมฝึกอบรมในเวียดนามนับเป็นส่วนหนึ่งของ
โครงการเสริมสร้างและขยายความสัมพันธ์ทาง
การทหารระหว่างสองประเทศ **ข้อตกลง** ดังกล่าว
เกิดขึ้นในระหว่างการประชุมทวิภาคีระหว่างพลเอก
Tea Seiha รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของ

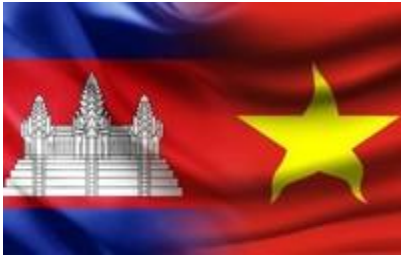

กัมพูชา และพลเอก Nguyen Tan Cuong รองรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและหัวหน้าผู้บัญชาการกองทัพ
ประชาชนเวียดนาม ทั้งสองผู้นำทางทหารได้เน้นย้ำถึงประเพณีอันยาวนานของความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่าง
กองทัพกัมพูชาและเวียดนาม และยอมรับถึงความคืบหน้าที่เกิดขึ้นในความร่วมมือทางการทหารในปีที่ผ่านมา
รวมถึงการมุ่งมั่นที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างกันต่อไป โดยเฉพาะในด้านการแลกเปลี่ยน
เจ้าหน้าที่ระดับสูง โปรแกรมการสร้างขีดความสามารถ และความร่วมมือด้านความมั่นคงชายแดนร่วมกัน **หนึ่งใน**
ประเด็นหลักของการหารือคือการคัดเลือกนักเรียนทหารกัมพูชาที่มีคุณสมบัติเหมาะสมไปเข้าร่วมการฝึกอบรมใน
เวียดนาม ดังที่กล่าวไปแล้วในข้างต้น โครงการนี้คาดว่าจะช่วยเสริมสร้างขีดความสามารถของบุคลากรกองทัพ
กัมพูชา พร้อมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวิชาชีพระหว่างกองทัพทั้งสองประเทศ นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังยืนยัน
ความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการร่วมกันในการรักษาความมั่นคงชายแดน รวมถึงการค้นหาและนำร่างทหารที่เสียชีวิต
จากสงครามในอดีตกลับประเทศ พลเอก Seiha และพลเอก Cuong ยังได้หารือถึงความร่วมมือในอนาคตในด้าน
การบรรเทาภัยพิบัติและการกำจัดทุ่นระเบิด กัมพูชา, เวียดนาม และลาว ได้ร่วมมือกันในการป้องกันภัยพิบัติ
ในภูมิภาค โดยเฉพาะในการจัดการฝึกซ้อมทางทหารร่วมกันเพื่อปรับปรุงกลไกการตอบสนองภัยพิบัติ

อนาคตของประเทศไทยกับความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศ

ความสัมพันธ์ กัมพูชา และ เวียดนาม ที่ก่อนหน้านี้มีความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นอยู่แล้ว และ มาแน่น
แฟ้นมากขึ้นในบริบทกลุ่มอาเซียน และ มีความสัมพันธ์เพิ่มเติมในกลุ่มของ CLMV คือกลุ่มประเทศประกอบไป
ด้วย กัมพูชา ลาว สหภาพเมียนมา และเวียดนาม อีกทั้งยังมีมหาอำนาจอย่างประเทศรัสเซียเข้ามามีอิทธิพล
เพราะเชื่อมโยงในด้านการศึกษา มีการฝึกทหารระดับสูงของทั้งสองประเทศที่ส่งไปเรียนที่รัสเซียร่วมกัน และ
รวมถึงการส่งทหารของกัมพูชาไปศึกษาต่อที่เวียดนามอีกด้วย ยิ่งเป็นการกระชับความสัมพันธ์ให้กับประเทศทั้ง
สอง

ในอดีต ชาวกัมพูชามีความรู้สึกว่าการเข้ามาของเวียดนามในบริบททางการเมืองและการทหารนั้นอาจจะ
คล้ายกับการครอบงำหรือการกลืนชาติ ซึ่งทำให้เกิดความตึงเครียดและความระแวงจากฝ่ายกัมพูชา ต่อเวียดนาม
อย่างไรก็ตาม ความรู้สึกของคนรุ่นใหม่ในสังคมกัมพูชาและในกองทัพในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม
ทหารและคนรุ่นใหม่ในกัมพูชาเริ่มมองว่าการร่วมมือทางทหารกับเวียดนามไม่ใช่การ **กลืนชาติอีกต่อไป** แต่เป็น

การสร้างความร่วมมือกันในกลุ่มภูมิภาค และ ยังมองว่าเวียดนามเป็นพันธมิตรที่สามารถพัฒนาความสัมพันธ์ทางการทูตและทหารไปในทิศทางที่ดีได้

อนาคตของไทยจากความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นขึ้นของกัมพูชา และ เวียดนามจะมีทั้งโอกาสและความท้าทายที่ต้องเผชิญ โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. **ด้านเศรษฐกิจ** ไทยสามารถใช้โอกาสนี้ในการขยายตลาด การลงทุนในโครงการร่วม และการเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน ในขณะเดียวกัน ไทยอาจต้องเผชิญกับความท้าทายในด้านการแข่งขันทางเศรษฐกิจ หากไทยไม่สามารถปรับตัวและเข้าร่วมในโครงการร่วมต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว อาจทำให้สูญเสียโอกาสในการเชื่อมโยงเศรษฐกิจในกลุ่มภูมิภาค

2. **การเสริมสร้างความมั่นคง** ไทยต้องปรับกลยุทธ์ในด้านความมั่นคง โดยการเสริมสร้างความร่วมมือทางการทหารและการรักษาความมั่นคงในกลุ่มภูมิภาค

3. **การรักษาบทบาทในอาเซียน** ประเทศไทยจะต้องรักษาบทบาทที่สำคัญในเวทีอาเซียนเพื่อไม่ให้เสียความสำคัญในการตัดสินใจในกลุ่มภูมิภาค

4. **การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หากมีการร่วมมือกับกัมพูชาและเวียดนามในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในลุ่มน้ำโขงและพื้นที่ชายแดนจะช่วยให้ไทยสามารถรักษาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในกลุ่มภูมิภาคได้อย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมของประเทศไทย มีดังต่อไปนี้

1. **ด้านเศรษฐกิจ** ไทยควรสร้างความร่วมมือในโครงการร่วมกับกัมพูชาและเวียดนามโดยเร่งพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุน เช่น การสร้างโครงการร่วมด้านเทคโนโลยี การผลิตสินค้า หรือการพัฒนาทรัพยากรในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน รวมถึงการขยายตลาดในอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีความแข็งแกร่ง
2. **ด้านความมั่นคง** ไทยควรเสริมสร้างความร่วมมือทางการทหารกับกัมพูชาและเวียดนาม การแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านความมั่นคง และการทำงานร่วมกันในกรอบของอาเซียน เพื่อสร้างความมั่นคงในกลุ่มภูมิภาค รวมถึงมีการปรับปรุงกลยุทธ์ด้านความมั่นคงของไทยให้เข้ากับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในกลุ่มภูมิภาคจะช่วยให้ประเทศไทยมีความพร้อมในการรับมือกับความท้าทายทางทหารและการรักษาความสงบเรียบร้อยในกลุ่มภูมิภาค
3. **การรักษาบทบาทในอาเซียน** ไทยต้องรักษาบทบาทผู้นำในอาเซียนโดยการส่งเสริมความร่วมมือในหลายด้าน ทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งจะช่วยให้ไทยสามารถรักษาสถานะในเวทีการตัดสินใจในกลุ่มภูมิภาคอาเซียน
4. **การพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** การร่วมมือกับกัมพูชา เวียดนาม และประเทศเพื่อนบ้าน อื่น ๆ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในลุ่มน้ำโขงและพื้นที่ชายแดนจะช่วยสร้างความยั่งยืนในด้านสิ่งแวดล้อมและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในกลุ่มภูมิภาค
5. **การเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ในกลุ่มภูมิภาค** ไทยควรเฝ้าระวังสถานการณ์ทางทหารและการเมืองในประเทศเพื่อนบ้านอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นจากการกระชับความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างกัมพูชาและเวียดนามต่อภูมิภาค

ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นระหว่างกัมพูชาและเวียดนามเป็นทั้งการเปิดโอกาสใหม่ ๆ แก่ประเทศไทย แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการท้าทายที่ต้องเตรียมพร้อมในทุกด้าน ทั้งเศรษฐกิจ ความมั่นคง และการรักษาบทบาทใน

อาเซียน ความร่วมมืออย่างมีวิสัยทัศน์ และ การปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในภูมิภาค จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถรักษาความสำคัญ และ ดำรงความเป็นอธิปไตยอย่างยั่งยืนได้

พ.อ. หญิง มณฑิรา ยิ้มสมบูรณ์

อจ.ทก.วทบ.

อ้างอิง

1. <https://www.khmertimeskh.com/501648233/cambodia-vietnam-boost-military-ties-through-training/> Cambodia, Vietnam boost military ties through training
2. <https://asean.dla.go.th/public/knowledgeArticle.do?cmd=article&category=6&nid=734&lang=th&random=1573750366169> ADMM คืออะไร?
3. <https://asean.org/joint-statement-by-the-asean-defence-ministerial-on-cooperation-in-the-field-of-artificial-intelligence-in-the-defence-sector/>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=CUhCowaMdG0> ลาว-เวียดนาม-กัมพูชากระชับความร่วมมือในยุคใหม่
5. <https://idgthailand.com/clmv> CLMV ย่อมาจากอะไร